

IETEIKUMI

KOMISIJAS IETEIKUMS

(2012. gada 15. marts)

par monitoringu attiecībā uz melno graudu alkaloīdu klātbūtni dzīvnieku barībā un pārtikā

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2012/154/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 292. pantu,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. maija Direktīvā 2002/32/EK par nevēlamām vielām dzīvnieku barībā⁽¹⁾ noteikts, ka ir aizliegts izmantot dzīvnieku barībai paredzētus produktus, kuros nevēlamo vielu saturs pārsniedz minētās direktīvas I pielikumā noteikto maksimāli pieļaujamo saturu.
- (2) Noteiktais rudzu melno graudu (*Claviceps purpurea*) sklerociju maksimāli pieļaujamais saturs barībā, kas satur nemaltus graudaugus, ir 1 000 mg/kg.
- (3) Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (EFSA) Zinātnes ekspertu grupa jautājumos, kas saistīti ar piesārņojumu pārtikas aprītē, pēc Komisijas pieprasījuma 2005. gada 19. aprīlī pieņēma atzinumu par melnajiem graudiem kā nevēlamu vielu dzīvnieku barībā⁽²⁾.
- (4) Termins "melnie graudi" attiecas uz *Claviceps* ģints sēnīšu struktūrām, kas attīstās graudu vietā vārpās vai sēklu vietā zālaugos un ir saskatāmas kā lieli tumšas krāsas sklerociji. Šie sklerociji satur dažādus alkaloīdus, no kuriem svarīgākie ir ergometrīns, ergotamīns, ergozīns, ergokristīns, ergokriptīns, ergokornīns un tiem radniecīgie "inīni". Toksīnu daudzums un sastopamība sēnīšu celmos atšķiras atkarībā no saimniekauga un ģeogrāfiskā reģiona.
- (5) Šobrīd nav zināms, cik lielā mērā melno graudu alkaloīdu sastopamība mainās atkarībā no sēnītes sugas, ģeogrāfiskās izplatības un no saimniekauga (piemēram, rudzu melno graudu alkaloīdu sastopamības modelis atšķiras no citu zālaugu melno graudu alkaloīdu sastopamības modeļa). Lai konstatētu faktorus, kas nosaka atšķirības melno graudu alkaloīdu sastopamības modeļos atsevišķās augu sugās, būtu vajadzīga plašāka informācija.
- (6) Ja graudzāļu piesārņojuma līmeni ar rudzu melnajiem graudiem nosaka fiziski, iegūtie dati bieži ir neprecīzi, jo sklerociju lielums un svars var ievērojami atšķirties. Turklāt šāda fiziska noteikšana nav iespējama, ja dzīvnieku barība un pārtika ir pārstrādāta. Tāpēc tika ierosināts, ka papildus pārbaudei, kurā izmanto fiziskas metodes, vajadzētu nodrošināt arī iespēju pārbaudīt iespējami piesārņoto dzīvnieku barību un pārtiku, veicot ķīmisku analīzi, jo melno graudu alkaloīdu konstatēšanai dzīvnieku barībā un pārtikā ir pieejamas dažādas hromatogrāfijas metodes. Tomēr minētās metodes ir izmantojamas, lai noteiktu tikai atsevišķus melno graudu alkaloīdus.
- (7) Ir jāapkopo vairāk datu par melno graudu alkaloīdu klātbūtni ne vien nemaltos graudaugos, bet arī graudaugu produktos, dzīvnieku barības maisījumos un salikta sastāva pārtikā, kā arī jāiegūst uzticami dati par melno graudu alkaloīdu sastopamību dzīvnieku barībā un pārtikā un melno graudu alkaloīdu klātbūtni jāsasaista ar sklerociju daudzumu. Veicot monitoringu, ir lietderīgi pievērsties galvenokārt sešiem visbiežāk sastopamajiem melno graudu alkaloīdiem, proti, ergometrīnam, ergotamīnam, ergozīnam, ergokristīnam, ergokriptīnam, ergokornīnam un to radniecīgajiem "inīniem",

IR PIEŅĒMUSI ŠO IETEIKUMU.

1. Dalībvalstīm ar dzīvnieku barības un pārtikas aprītē iesaistīto uzņēmēju līdzdalību būtu jāveic monitorings par melno graudu alkaloīdu klātbūtni graudaugos un graudaugu produktos, kas paredzēti lietošanai pārtikā vai dzīvnieku barībā, kā arī ganību/lopbarības zālaugos, kas paredzēti dzīvnieku ēdināšanai un lietošanai dzīvnieku barības maisījumos un salikta sastāva pārtikā.

⁽¹⁾ OV L 140, 30.5.2002., 10. lpp.

⁽²⁾ Opinion of the Scientific Panel on Contaminants in Food Chain on a request from the Commission related to ergot as undesirable substance in animal feed, EFSA Journal (2005) 225, 1.–27. lpp. http://www.efsa.europa.eu/en/scdocs/doc/contam_op_ej225_ergot_en1.pdf

2. Dalībvalstīm, analizējot paraugus, būtu jāpārbauda vismaz šādu alkaloidu klātbūtne:

- ergokristīns/ergokristinīns,
- ergotamīns/ergotaminīns,
- ergokriptīns/ergokriptinīns,
- ergometrīns/ergometrinīns,
- ergozīns/ergozinīns,
- ergokornīns/ergokorninīns.

3. Dalībvalstīm iespēju robežās vienlaikus būtu jānosaka arī sklerociju saturs paraugā, lai varētu gūt vairāk informācijas par saistību starp sklerociju saturu un atsevišķu melno graudu alkaloidu līmeni.

4. Analīžu rezultāti būtu regulāri jāiesniedz EFSA, lai tos varētu izmantot datubāzes izveidei.

Briselē, 2012. gada 15. martā

*Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
John DALLI*